

[Kirsten Gloerfelt-Tarp.]

her behandler, har vi et fyldigt grundlag i mælkekommissionens betænkning. Denne kommission blev nedsat bl. a. med henblik på at fremskaffe materiale og oplysninger, således at det kunne bedømmes, om den tilvejsbragte ordning måtte anses for tilfredsstillende. Der er grund til at takke det ærede medlem hr. Anker Lau, fordi han på egne og partifællers vegne gennem sit lovforslag af 4. maj 1948 foranledigede, at disse undersøgelser blev foretaget. Det er forøvrigt det eneste, jeg kan takke det ærede medlem for i denne sag.

Der er også grund til at takke kommissionens formand, professor Hurwitz, for hans ledelse af denne store og besværlige kommission, hvor sagkundskab og interesser var så rigt repræsenteret, og takke de embedsmænd fra handelsministeriet, som bistod os. Alt, hvad vi ønskede oplyst, blev oplyst.

I det følgende vil jeg særlig holde mig til den storkøbenhavnske ordning, fordi de mest detaljerede oplysninger foreligger herfra. Jeg vil dog straks bemærke, at gennemsnitsprisen for mælk og fløde i de købstæder, der har en mælkeordning, er faldet betydeligt i forhold til gennemsnitsprisen i byer uden en ordning, således som det er nævnt af det ærede medlem fru Edel Saunte. Undersøgelserne vedrørende mælkeordningen for det storkøbenhavnske område viser følgende samfundsmæssige fordele. For det første: spild af produktionsmidler er mindsket. For det andet: antal beskæftigede ved behandling og distribution af mælken er gået ned med ca. en trediedel, samtidig med at det solgte kvantum mælk og fløde er steget med godt 50 pct. For det tredje: detailmejeriernes økonomiske forhold er noget forbedret; det trængte de til. For det fjerde: forbrugerpriserne for mælk og fløde er gået betydeligt ned i forhold til, hvad de ville have været uden mælkeordningen. Spændvidden, d. v. s. forskellen mellem forbrugerprisen og producentprisen på mælk og fløde, er som nævnt af det ærede medlem fru Edel Saunte i tiden fra før mælkeordningen og

til 1953 ændret for mælk alene fra 100 pct. til 51 pct. og for mælk og fløde under eet fra 114 pct. til 64 pct. af producentprisen.

Jeg forstår ikke, at man, når man står overfor disse tal, kan sige, som det ærede medlem hr. Anker Lau nylig gjorde det, at forbrugerne tidligere ikke havde haft noget at beklage sig over med de mælkepriser, der da eksisterede. Det ærede medlem hr. Anker Lau — og jeg tror også det ærede medlem hr. Poul Claussen — sagde, at det var en federe mælk, man havde tidligere, og det var der ikke taget hensyn til i de beregninger, vi står overfor. Det er ikke rigtigt, at der ikke er taget hensyn her til, for det, man beskæftiger sig med, er forskellen mellem forbrugerpris og producentpris på den omhandlede mælk, og følgende indgår fedtindholdet i beregningerne. Besparelsen er naturligvis ikke den samme for de forbrugere, der afhenter mælken, og dem, der får mælken bragt, idet der er indført et udbringningstillæg, og storforbrugerne får den mindste fordel, fordi de ikke mere har en særlig rabat. Nettobesparelsen i procent af salgsprisen er i 1953 beregnet til omtrent 30 pct. for afhentet mælk og fløde, godt 20 pct. for udbragt mælk og fløde og knap 10 pct. for storforbrugerne. Det er talende tal. Heroverfor siger det ærede medlem hr. Anker Lau, at disse beregninger hviler på et skøn, og at det derfor ikke „er bevist“, at mælkeordningen har bevirket nogen reel prisnedsættelse. Det siger sig selv, at en sådan beregning må hvile på et skøn, og det var en af forudsætningerne for nedsættelsen af mælkekommissionen, at vi skulle prøve på at foretage beregninger på dette område. Denne beregning er imidlertid foretaget af uhildede pris-sagkyndige, nemlig prisdirektoratets direktør og hans medhjælpere, og de skøn, som ligger til grund for beregningen, og som vi i kommissionen har haft lejlighed til i enkeltheder at gennemgå, er udøvet så forsigtigt, at de besparelser, man er kommet til, må siges at ligge i underkanten af, hvad desandsynligvis i virkeligheden er.